

Webdesign I

PV005 Služby počítačových sítí

Tomáš Obšívač | 2010

Webdesign za 90 minut?

No way! A za 270? :-)

- Web?!
- Návrh – design?!
 - Informační architektura, obsah (texty) a vzhled, použitelnost
- Realizace
 - CMS, přístupnost
- Provoz
 - Analýza návštěvnosti, marketing, SEO

Děkujeme sire Berners-Lee!

□ Net

III: International Information
Infrastructure

□ **Web** ~ hypertext

WWW: World Wide Web

□ Graf

GGG: Giant Global Graph

□ Mobilní web

ARPANET
1969

e-mail 1972

TCP 1974
IPv4 1980

Idea 1945

← 1989 →

Za 5 let?
A za 50?

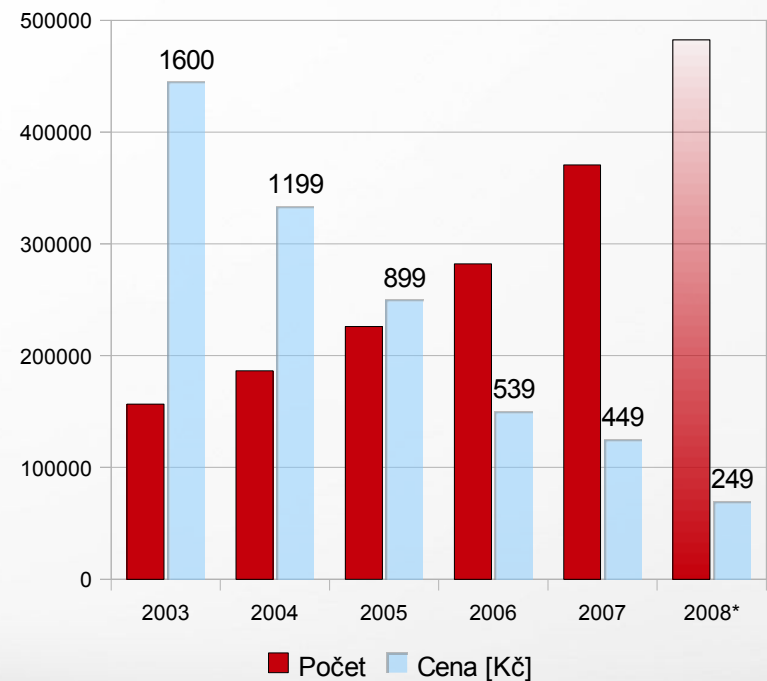
Dnes?!

Gimme some numbers...

- Přes 100 mil. webů, asi 30 mld. stránek
 - + 500x deep web (?!)
 - 2/3 ve vyhledávačích
 - Index Jyxo: 181 mil. (123, 166, 97), Morfeo: 164 (172, 144, 108)
 - Během této přednášky vzniknou tisíce dalších

- .cz domény:

- 6 angl. TLD: 124 mil.

Jak uspět? Obsah je král.

- Designu předchází záměr. Doufám.
- Začněte plánování (nejen) webu odpověďmi:
 - Mám co říct/nabídnout?
 - Bude mě to bavit i za rok?
 - Uživím se tím? Mám jinou motivaci?
- *Funguje jen to, co uživatelům přináší jasný užitek.*

– Marek Prokop

Uspořádání informací

1/2

- Informační architekt – webdesigner s chutí na plat analytika? :-)

- IA =
 - **uživatelé (čtenáři)** – jazyková forma, barevnost, user centered design
 - **obsah** – struktura webu, kategorizace obsahu
 - **kontext** – marketingové cíle, návratnost investic

- Hledáme rovnováhu mezi **cíli zadavatele** a **potřebami uživatele**.

Uspořádání informací

2/2

- Podřídít se SEO?
 - Základem keyword research
- Kategorizace nabídky
 - Řazení kartiček, tabule plné nálepek, ...
- Zaměření na uživatele
 - Persony

- Site maps, prototypes, storyboards

Psaní textů pro web

Copywriter...

...vznešené označení jedničkáře z češtiny?

...je prodavač za psacím strojem.

– Judith Charles

- **Zaujmout, udržet, přesvědčit a přimět k akci**
 - Jak? Kreativní psaní, působení na city
 - Jsem slepý, prosím pomozte.
- Čtení: seriál Píšeme pro web (Interval.cz)

Strukturování textu

- Na webu **lidé nečtou**, ale „skenují“. Nečekají eseje, romány, vyprávění, vyplňování složenky.

- Pro udržení pozornosti využijte
 - Nadpisy (max. 8 slov)
 - Seznamy, odstavce
 - Střídmé zvýraznění
 - Popisky k obrázkům
 - Obrácená pyramida (anotace)
 - Stručnost – škrtejte, zkracujte

Grafická úprava

- Obsah je král. Nahý král? *Obal prodává.*
 - Návštěvník rozhodne za **5 vteřin**, jestli (ne)má web rád.
 - Pokud se mu nelíbí, je těžké přesvědčit o čemkoliv dalším.

- Ale pozor, nejhonosnější obal mívá nej*ší obsah.
 - Proto: jednoduchost, přehlednost, konzistence.
 - Cíl: identita (jedinečnost), důvěryhodnost.

*You know you've achieved perfection in design,
not when you have nothing more to add,
but when you have nothing more to take away.*

– Antoine de Saint Exupery

Prvky stránky, rozmístění

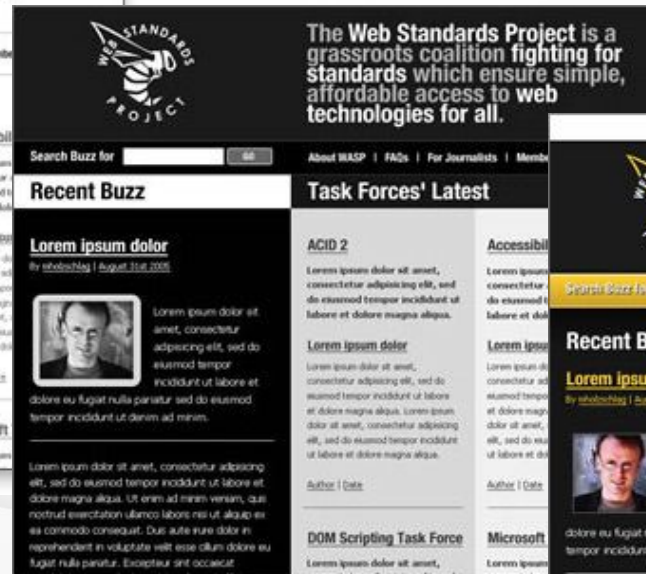
- Sazební obrazec (Page grid)
 - „znám“ rozměry strany (fold)
 - 1. rozdělím na části – mřížka, zlatý řez
 - 2. design (rozmístím titulek, navigaci, vlastní text, ...)

- Navigace
 - radí *kam můžu?*, ale taky *kde jsem?*
 - umístěná mimo obsah (horizontální vs. vertikální)
 - konzistentní (na celém webu)

- Prázdné, bílé místo, wireframes
- Splash screen

Od obsahu ke vzhledu

□ webstandards.org

“Moderní” grafické prvky

- Barevné gradienty (monochromatické)
 - Odlesky („vlhká podlaha“)
 - Měkké stíny
 - Velké písmo, inputy
 - Zaoblené rohy
-
- Barevnost:
 - colorschemer.com/schemes/, Pixyho Generátor barevných schémat 2, colourlovers.com
-
- Fotografie:
 - sxc.hu, yotophoto.com, mojefoto.net, ...

Použitelnost (Usability)

- Čím se dosahuje?
 - navigace, příjemná URL, reakce na chyby, nápověda, ...

- Uživatelské testování
 - stačí 5 uživatelů
 - scénář (o čem je tahle stránka?, obecné úkoly)
 - sledovat problémy
 - ptát se, ale neradit

- *Web design – Nenuťte uživatele přemýšlet, S. Krug, Cpress*

System pro správu obsahu

- Content Management System
 - opensourceCMS.com
 - Wordpress, Textpattern, Drupal, ...

- Diskusní fórum (PunBB, phpBB), Wiki (Media WIKI), blog (WordPress), galerie fotek, ...

- Vkládání „textu“
 - WYSIWYG editor? (TinyMCE, CKeditor)
 - Wiki, Taxy! či jiná syntax?
 - HTML (dokonce PHP?!)

Vyhledávání na webu, ošetření chyb

- **Funkční vyhledávání je nutnost**
 - Cizí fulltext
 - rychle nasazený, levný
 - Vlastní systém, nad svým datovým modelem
 - přesný, možno omezit (metadata), výsledky pod kontrolou

- **1. uživatel nechybuje,**
2. když chybuje, platí 1.
 - Přívětivé řešení problémů
 - Vysvětlení, navigace, vyhledávání
 - Prevence 404
 - HTTP kódy 301 Moved Permanently, 410 Gone

Přístupnost (Accessibility)

- **Minimalizace bariér**, které omezují nebo dokonce brání návštěvníkům získat informace/použít službu.
 - Zdravotní postižení (10 % populace) + tech. vybavení + věk + úrazy + sluníčko + inteligence + omamné látky :-)
- *Přístupnost vychází ze samotných základů webu a nejde o žádnou nadstavbu.* – David Špinar
 - Pravidla pro tvorbu přístupných webových stránek (37 bodů)
 - zákon 365/2000 Sb. § 5 účinný od 2008
 - WCAG, BFW
- *Tvoříme přístupné webové stránky*, D. Špinar, Zoner Press

Spustili jsme web, koukej mámo!

- Uvedením webu do provozu práce nekončí.
- Naopak by měla začít
 - Analýza a optimalizace
 - Propagace

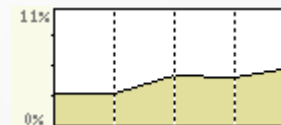
Zvyšování návštěvnosti?

- A k čemu je vlastně velká návštěvnost?
 - – zátěž serveru, přenesená data, „helpdesk“, ...
 - + žijete z objemu prodané reklamy, branding

- **Konverze** – proměna návštěvníka v zákazníka
 - v průměru „pouze“ jednotky %

- Zvyšování **kvality** návštěvnosti
- Efektivní marketing (ROI)

- index.fireclick.com
 - prům. session: 6 stránek za 3 minuty

Analýza návštěvnosti

□ Co hledáme?

- kromě trendu statistik (visits, pageviews), např. odkud přicházejí, jak dlouho setrvají, vstupní/výstupní stránky, klíčová slova, ...

□ Logy webserveru

- AWStats, Analog, Webalizer, ...
- combined format:

```
193.179.76.210 - - [06/Oct/2006:14:20:18 +0200] //  
"GET /renovace/ HTTP/1.0" 200 7059 "http://domena.cz/x/" //  
"Mozilla/4.0 (compatible; MSIE 6.0; Windows NT 5.1; ...)"
```

□ Externí služby

- Google Analytics, Yahoo! Web An., Toplist, Navrcholu, ...
- Bijk.com, Monitoring-serveru.cz, Site24x7.com, ...

Optimalizace webu

□ Web Design is Dead (Ben Scratch)

- Dekorace vs. efektivní design
- First Best Guess Design není moc dobrý
- Měřitelné výsledky

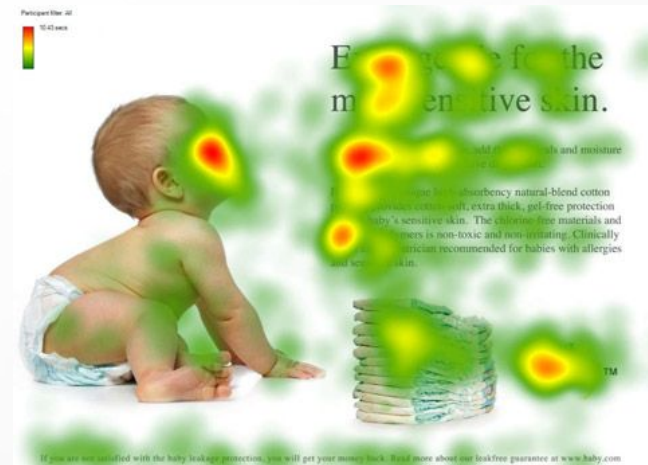
1. Nalezení
2. Získání pozornosti
3. Přesvědčení
4. Výzva k akci

□ Google Website Optimizer

- A/B a multivariantní testování

“Efektivní” grafické prvky

- Barevné gradienty, odlesky, blah, blah

- Call to action prvky
 - tlačítka, slogany
 - Unique Selling Proposition

Možnosti zviditelnění

□ Tradiční metody

- Registrace do katalogů (www.dmoz.org)
- Public relations (tiskové zpráv, PR články)
- Direct e-mail
- Bannery

□ Modernější

- Optimalizace pro vyhledávače (SEO)
- Search Engine Marketing (SEM)
 - Platba za proklik (PPC) (AdWords, Sklik)
 - Placené pozice (přednostní výpisy na klíčová slova)
- Affiliate – provizní systémy, kontextová reklama (AdSense, bbKontext), viral marketing („šuškanda“), social networks, ...

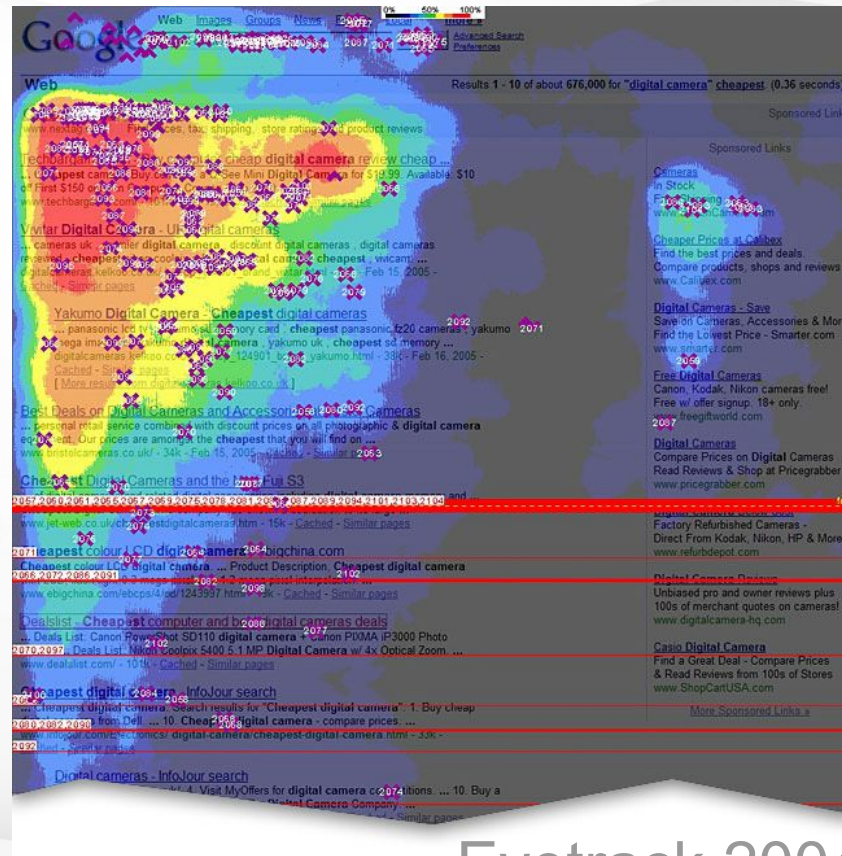
Optimalizace pro vyhledávače (SEO)

- Dlouhodobě nejvýhodnější typ investice do reklamy.
 - viditelnost 1.–3. pozice 100 %, 4. 85 %, 5. 60 %
- on-page faktory
 - **klíčová slova** (hustota), sémantické značkování (title, h1), URL, meta keywords/description, čerstvost, dostupnost, site-size, site-age
- off-page faktory
 - zpětné odkazy – PageRank, text (Google bomba), authority sites, IP (DNS), BadRank, ...
- <http://www.seomoz.org/article/search-ranking-factors>
- Budování odkazů (*Link Building*), aktuální obsah, „konkrétní“ stránky, velikost webu, stáří, chování uživatelů, doména, traffic, ...
- seo.nawebu.cz, vyhledavace.info, FF rozšíření SearchStatus

SEM – platba za proklik

□ Pay Per Click (PPC)

- kontextová reklama
- ve vyhledávacích vs. na webu
- Google AdWords, Sklik, Etarget
 - bbKontext a bbText, AdFox (Centrum), MS adCenter (Live.com), ...
- Etarget (staré) průměry:
 - klik 2,81 Kč, CTR 2,5 %
- 60 %, 50 %, 40 %, 30 %, ...
- Kontrola nákladů (DRTV)
- www.google.com/sponsoredlinks?hl=cs

Eyetrack 2004

Uff. Co příště?!

- Příště: jaká část (realizace) vás zajímá?
 - CSS?
 - HTML, HTML5?
 - JavaScript?
 - Skripty na serveru
 - Nástroje webdesignéra
 - ?

- Přes příště: GGG ~ Social Web ~ Semantic Web
 - Web pro lidi
 - Web pro roboty